

Αρρώστια και υγεία της ψυχής.

Από τη Φιλοκαλία.

Όπως οι άρρωστοι χρειάζονται τις εγχειρίσεις και τις καυτηριάσεις για την υγεία που έχασαν, έτσι κι εμείς χρειαζόμαστε τους πειρασμούς, τους κόπους της μετάνοιας και το φόβο του θανάτου και των κολάσεων για να ξαναποκτήσουμε την αρχική υγεία της ψυχής και να διώξουμε την αρρώστια που μας προξένησε η ανοησία μας.

Όσο μάλιστα ο Γιατρός των ψυχών μάς χαρίζει θεληματικό ή αθέλητο πόνο, τόσο περισσότερο να ευχαριστούμε τη φιλανθρωπία Του και να το δεχόμαστε με χαρά. Γιατί μας ευεργετεί όταν πληθαίνει τους πόνους, είτε τους θεληματικούς που συνδέονται με τη μετάνοια, είτε τους αθέλητους των πειρασμών και τιμωριών, ώστε εκείνοι που θέλουν να θλιβούν θεληματικά, να λυτρώνονται έτσι από την αρρώστια και τις μέλλουσες τιμωρίες, ίσως μάλιστα και από τις τωρινές, ενώ οι αγνώμονες, με τις τιμωρίες έστω και τους ποικίλους πειρασμούς να θεραπευθούν από ευεργεσία του Γιατρού.

Εκείνοι όμως που αγαπούν την αρρώστια και μένουν σ' αυτή, προξενούν στον εαυτό τους τις αιώνιες τιμωρίες, αφού έγιναν όμοιοι με τους δαίμονες, και δικαίως θα απολαύσουν μαζί τους τις αιώνιες κολάσεις που είναι ετοιμα-

σμένες για τους δαίμονες (Ματθ. 25:41), επειδή θέλησαν μαζί με αυτούς να είναι αχάριστοι στον Ευεργέτη.

Γιατί δε δεχόμαστε όλοι τις ευεργεσίες με τον ίδιο τρόπο. Μερικοί αφού δεχτούν τη φωτιά του Κυρίου (Ησ. 66:16), δηλαδή το λόγο Του, με την εφαρμογή του γίνονται πιο μαλακοί στην καρδιά, σαν το κερί, ενώ άλλοι με την απραξία, όπως ο πηλός, γινόμαστε σκληρότεροι και πέτρινοι.

Και ενώ δε δεχόμαστε όλοι όμοια το λόγο Του, ο Θεός δεν αναγκάζει κανένα από εμάς, αλλά είναι όπως ο ήλιος που στέλνει τις ακτίνες του και φωτίζει όλον τον κόσμο· εκείνος που θέλει να τον βλέπει, φωτίζεται από αυτόν, ενώ εκείνος που δεν θέλει να τον βλέπει, δεν εξαναγκάζεται απ' αυτόν.

Και κανένας άλλος δεν είναι αίτιος που στερείται κάποιος το φως, παρά ο ίδιος που δεν θέλει να το έχει· γιατί ο Θεός έκανε τον ήλιο και τα μάτια, κι ο άνθρωπος έχει εξουσία να δει. Έτσι κι εδώ· ο Θεός όλους τους καταφωτίζει με τις γνώσεις σαν ακτίνες, και μετά τη γνώση έδωσε και την πίστη σαν μάτι.

Εκείνος λοιπόν που θέλει να λάβει βέβαιη τη γνώση δια μέσου της πίστεως φυλάγει με τα έργα τη μνήμη· σ' αυτόν ο Θεός δίνει μεγαλύτερη προθυμία, γνώση και δύναμη.

Από τη φυσική γνώση δηλαδή, γεννιέται προθυμία σ' εκείνον που την προτιμά, και από την προθυμία γεννιέται δύναμη να εργάζεται. Με την εργασία φυλάγεται η μνήμη, και από τη μνήμη προέρχεται μεγαλύτερη εργασία, και μέσω αυτής δίνεται μεγαλύτερη γνώση.

Από αυτήν, που λέγεται φρόνηση, γεννιέται η εγκράτεια των παθών και η υπομονή στα οδυνηρά.

Από αυτές γεννιέται η μελέτη των θείων και η επίγνωση των δωρεών του Θεού και των δικών μας αμαρτιών· αυτές πάλι γεννούν την ευγνωμοσύνη, από την οποία προξενείται ο φόβος του Θεού, μέσα στον οποίο πραγματώ-

νεται η τήρηση των εντολών· θέλω να πω, το πένθος, η πραότητα, η ταπεινοφροσύνη.

Από αυτά γεννιέται η διάκριση, κι από αυτήν η διόραση, δηλαδή η πρόβλεψη των μελλοντικών πταισμάτων και η εκκοπή τους πριν πραγματοποιηθούν, από πείρα και θύμηση με την καθαρότητα του νου των προηγουμένων και των τωρινών αμαρτιών και όσων γίνονται χωρίς να το νιώσουμε.

Από αυτές γεννιέται η ελπίδα, που φέρνει την αποσύνδεση από τα πάθη και την τέλεια αγάπη. Τότε λοιπόν ο άνθρωπος δε θέλει τίποτε άλλο παρά το θέλημα του Θεού, αλλά και αυτή την πρόσκαιρη ζωή, με χαρά την αφήνει, ένεκα της αγάπης του Θεού και του πλησίον, γιατί έγινε σοφός και μέσα του κατοίκησε το Άγιο Πνεύμα και υιοθετήθηκε από το Θεό, επειδή έχει σταυρωθεί και ταφεί και αναστηθεί και αναληφθεί νοερά μαζί με το Χριστό (Ρωμ. 6:4-6) με τη μίμησή Του, δηλαδή με τη διαγωγή Του στο κόσμο.

Και γενικά γίνεται θέσει κατά χάρη, παίρνοντας τον αρραβώνα της ουράνιας μακαριότητας, όπως λέει ο Θεολόγος, και μ' αυτόν γινόμενος σχετικά με τους οχτώ λογισμούς απαθής, δίκαιος, αγαθός, και σοφός, έχοντας μέσα του το Θεό, όπως είπε ο Χριστός, με την τήρηση των εντολών Του (Ιω. 14:23).

Από το βιβλίο: ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΝΗΠΤΙΚΩΝ, Τόμος Γ'. Εκδόσεις "Το περιβόλι της Παναγίας", Θεσσαλονίκη 1997. Όσιος Πέτρος ο Δαμασκηνός, Βιβλίο πρώτο, σελ. 71.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>